

Bilmeden eleştirmek

Hamdi Altuntaş Kayseri Akın

Februvar 1, 2006

Eğer bir konuda eleştiri yapacaksak, o konu hakkında mutlaka bilgi sahibi olmamız gerekir. Bir süredir İslami Kalvinizm'i tartışıyoruz. Herkes bir şeyler söylüyor. Nedir diye sorarsanız, tartışmanın içerisinde yer alan insanların çoğunluğu bu tanımlamanın neden yapıldığını dahi bilmiyor. Tartışmanın başlangıcı olan ve Berlin merkezli European Stability Initiative adlı kuruluşun raporunun dahi okunduğu kanaatinde değilim. Çünkü rapor aslında Türkiye'nin Avrupa Birliğine girmesini istemeyen batılı çevreler için hazırlanmış. Yani Türkiye'nin menfaati söz konusu.

Raporda, bence tarafsız bir gözle Anadolu değerlendirmesi yapılmış ve izlenimler ortaya konulmuş. Hatta raporu iyi okursanız başta Kayseri olmak üzere

Anadolu'ya "İslami Kalvinistler" yakıştırmalarını yapanların raporu hazırlayanlar olmadığını da görürsünüz. Bu yakıştırma aslında rapor hazırlanırken görüşlerine başvurulmuş Kayserililere ait. Bu benzetmeye bizzat Büyükşehir Belediyesi Eski Başkanı Şükrü Karatepe yapıyor. Karatepe, kendisiyle yapılan görüşme sırasında Kayseri'yi anlamak için Max Weber'i okumak gerektiğini belirtiyor. Dolayısıyla bu ifade sonrası, Weber'in 1905 yılında yazdığı "Protestan Etiği ve Kapitalizmin Ruhu" makalesine atıfta bulunuluyor. Weber'in makalesinde, "Kalvinizm'in fani dünyadaki sofuluğun modern kapitalizmin yükselişinde ilk kıvılcımları oluşturduğu" şeklindeki görüşü "İslami Kalvinistler" başlığını ortaya çıkarıyor. Olayın özü bu, ancak tartışmalar başka mecralarda gerçekleşiyor.